

Н. СТЕПАНОВА, Н. СТАШЕВСЬКА, В. ДРІАНСЬКА
ІНТЕРЛЕЙКІНИ 17 ТА 23 ЯК МЕДІАТОРИ
ОКСАЛАТ-ІНДУКОВАНОГО ЗАПАЛЕННЯ
КИШКІВНИКА У ХВОРИХ НА ПІЄЛОНЕФРИТ З
РЕЦИДИВУЮЧИМ ПЕРЕБІГОМ

ДУ «Інститут нефрології НАМН України»

ВСТУП. Гіпероксалурія часто асоціюється з рецидивуючим перебігом пієлонефриту, що може бути викликано руйнуванням колоній *Oxalobacter formigenes* в шлунково-кишковому тракті. Останні експериментальні дослідження продемонстрували провідну роль інтерлейкінів (ІЛ) -17 та -23 в генезі запальних захворювань кишківника. Більше того, експресія кишковими епітеліальними клітинами цитокінів сімейства ІЛ-17 залежить від синантропних бактерій, а саме: зменшення загальної кількості мікробіоти у дорослих мишей після введення антибіотиків призводила до підвищеної експресії цих цитокінів у товстій кишці,

припускаючи, що синантропні бактерії активно інгібують ІЛ-17 та ІЛ-23. Однак варто наголосити про відсутність клінічних досліджень щодо вмісту про- та протизапальних цитокінів у крові та сечі хворих з гіпероксалурією.

МЕТОЮ нашого дослідження був порівняльний аналіз концентрації ІЛ-23 та ІЛ-17 у крові хворих на пієлонефрит з рецидивуючим перебігом залежно від наявності гіпероксалурії.

ПАЦІЄНТИ ТА МЕТОДИ. Вміст у крові ІЛ-17, -23 оцінювали у 40 жінок з рецидивуючим перебігом пієлонефриту, віком від 21 до 48 років ($31,6 \pm 7,7$). За наявністю гіпероксалурії жінки були розподілені на дві групи: до I-ї групи ($n=29$) увійшли пацієнтки з гіпероксалурією (44 мг/д), до II-ї ($n=11$) були включені жінки з нормальною екскрецією оксалатів. Концентрацію цитокінів визначали імуноферментним методом з використанням реактивів фірми «Diaclon», Франція.

Статистичну обробку отриманих результатів проводили за допомогою програми «MedCalc». Нормальність розподілу даних перевіряли за допомогою критерію Шапіро-Уїлкса. За розподілу відмінного від нормального кількісні характеристики представлені як медіана (Me) і інтерквартильний розмах [Q25-Q75]. Для їх порівняння використовували критерій Манна-Уїтні (U). Показники з нормальним розподілом представлені як середнє значення (M) та стандартне квадратичне відхилення (SD). Для їх порівняння застосовували t-критерій Стюдента. Достовірність кореляційного зв'язку визначали за допомогою рангового коефіцієнту Пірсона (r), асоціативний зв'язок оцінювали використовуючи показник Спірмена (ρ).

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ. Рівні ІЛ-17 та ІЛ-23 були достовірно вищими у крові хворих з гіпероксалурією та становили $130,7 [101,3-231,2]$ проти $103,4 [77,5-133,9]$ ($p=0,03$) і $123,2 \pm 17,1$ проти $29,4 \pm 80,98$ ($p=0,03$), відповідно. Крім того, нами було визначено помірний прямий кореляційний зв'язок між вмістом у крові ІЛ-17 та добовою екскрецією оксалатів (рис. 1).

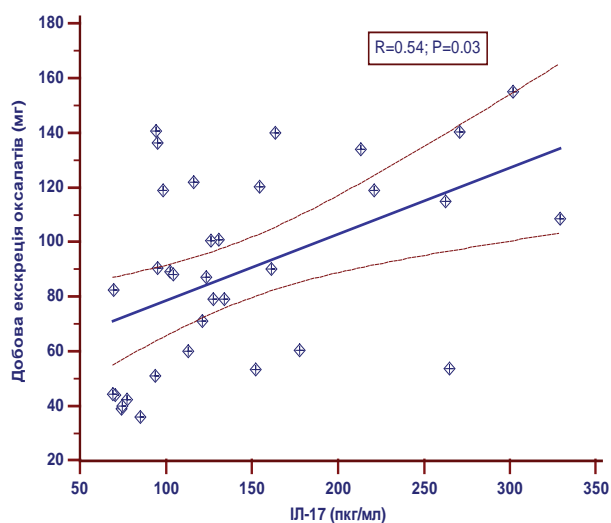

Рис. 1. Кореляційний зв'язок між рівнем ІЛ-17 у крові хворих на пієлонефрит з рецидивуючим перебігом та добовою екскрецією оксалатів.

ВИСНОВКИ. Результати нашого дослідження демонструють попередні докази зниження колонізаційної резистентності кишківника у жінок з рецидивуючим пієлонефритом та гіпероксалурією. Знищення навколоепітеліального слизового мікробіологічного бар'єру через часте застосування антибіотиків призводить до порушення метаболізму оксалатів та оксалат-індукованого запалення кишечника.